KODEKS RAVNANJA ZA DOBAVITELJE DRUŽBE UNIOR d.d.

Smo ena največjih kovačnic v Evropi in med najpomembnejšimi na svetu pri proizvodnji odkovkov za avtomobilsko industrijo. Izdelujemo vrhunsko ročno orodje, ki ga uporabljajo po vsem svetu. Z bogatim znanjem in izkušnjami snujemo ter izdelujemo obdelovalne stroje za srednje in visoko serijsko obdelavo. Razvoj, ki temelji na bogati tradiciji, je naše poslanstvo.

Poleg našega osredotočanja na vrhunsko kakovost izdelkov in inovacije, se zavedamo tudi pomembnosti trajnostnega razvoja. Želimo si graditi prihodnost, ki bo prijazna do okolja in družbe, hkrati pa bo omogočala nadaljnjo rast in uspeh podjetja. Zavedamo se, da je naš uspeh odvisen tudi od načina ravnanja naših dobaviteljev in vrednot, ki jih zagovarjamo.

Kodeks ravnanja za dobavitelje družbe UNIOR d.d. (v nadaljevanju Kodeks) predstavlja temeljna načela in smernice, ki usmerjajo delovanje naših dobaviteljev v vsakdanjem poslovnem okolju. Zahteve, definirane v tem Kodeksu, predstavljajo ključen element izbora in ocene dobaviteljev. Kršitev zahtev, definiranih v tem Kodeksu, pomeni bistveno kršitev pogodbe s strani dobaviteljev.

Dobavitelji morajo upoštevati vse predpise, ki se nanašajo na njihovo poslovanje. Pri delu morajo upoštevati Vodilna načela Združenih narodov o podjetništvu in človekovih pravicah, Splošno deklaracijo Združenih narodov o človekovih pravicah, Deklaracijo Mednarodne organizacije dela o temeljnih načelih in pravicah iz dela iz leta 1998, delovati v skladu z nacionalnim pravom, še zlasti pa morajo spoštovati zahteve, ki so posebej definirane v tem Kodeksu. Pri poslovanju morajo dobavitelji smiselno upoštevati Kodeks poslovnega ravnanja družbe UNIOR d.d., Etični kodeks podjetja UNIOR d.d. ter politike družbe UNIOR d.d., ki so dostopne na spletni strani www.unior.com.

Dobavitelji morajo poskrbeti, da k spoštovanju vseh zahtev, ki so jih dolžini spoštovati po tem Kodeksu, zavežejo tudi vse dobavitelje znotraj svoje dobavne verige.

ČLOVEKOVE PRAVICE IN PRAVICE DELAVCEV

Dobavitelji družbe UNIOR d.d. morajo delovati v skladu z nacionalno zakonodajo, splošno veljavnimi standardi in načeli ter pravili mednarodnega prava na področju človekovih pravic in pravic delavcev.

- **Otroško delo je prepovedano**
- **Delo je prostovoljno**

Dobavitelji zagotavljajo, da se ne poslužujejo nobene oblike prisilnega, obveznega ali otroškega dela. Dobavitelji ne zaposlujejo nobenih otrok, mlajših od zakonske starostne omejitve za zaposlitev v državi. Če najnižja starostna omejitev za zaposlitev ni določena, velja starost 15 let. Delavci, ki še niso dopolnili 18 let, v delovnem razmerju uživajo posebno varstvo (npr. glede pogojev dela, delovnega časa ipd.). Delovno razmerje mora biti prostovoljno in se lahko kadarkoli prekine.

- **Prepoved diskriminacije**

Dobavitelji morajo imeti ničelno toleranco do kakršne koli nezakonite diskriminacije. Zagotavljati morajo enako obravnavo za vse delavce, iskalce zaposlitve in vse ostale, vključene v poslovni proces, ne glede na raso, etnično poreklo, barvo kože, spol, spolno usmerjenost, spolno identiteto, starost, invalidnost, vero, politično prepričanje, nacionalno ali socialno poreklo, članstvo v sindikatu ali katero koli drugo osebno okoliščino. Trgovina z ljudmi in suženjstvo sta prepovedana.

- **Prepoved spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu**

Dobavitelji ne smejo dopuščati nobene oblike nadlegovanja, trpinčenja, ustrahovanja ali zalezovanja na delovnem mestu. Dobavitelji morajo imeti vzpostavljen sistem za sprejem prijav domnevnega nadlegovanja in trpinčenja na delovnem mestu.

- **Dostojanstvo in osebna integriteta**

Dobavitelji morajo spoštovati zasebnost, dostojanstvo in osebno integriteto posameznika.

- **Spoštovanje svobode do združevanja in kolektivnega pogajanja**

V skladu z veljavno zakonodajo morajo dobavitelji spoštovati pravice svojih zaposlenih do svobodnega združevanja, članstva v sindikatih, članstva v predstavniškem telesu delavcev in sodelovanja v pogajanjih o kolektivni pogodbi. Predstavniki delavcev morajo biti varovani skladno z zakonodajo.

- **Pošteni delovni pogoji**

Dobavitelji morajo zagotavljati ustrezno plačilo za opravljeno delo, spoštovati delovnopravno zakonodajo glede delovnega časa in drugih ugodnosti. Dobavitelji morajo skladno z zakonodajo spoštovati pravico do posebnega varstva v delovnem razmerju za vse zaščitene kategorije delavcev.

- **Varnost in zdravje pri delu**

Dobavitelji morajo zagotoviti varno in zdravo delovno okolje, ki izpolnjuje ali presega nacionalne standarde varnosti in zdravja pri delu. To vključuje prepoznavanje, ocenjevanje in obvladovanje nevarnosti ter zagotavljanje ustrezne osebne zaščitne opreme in navodil za njeno uporabo, s katerimi izpolnjujejo zakonske zahteve na področju varnosti in zdravja pri delu. Poleg tega morajo dobavitelji razviti načrte za izredne razmere, vključno s postopki odzivanja in korektivnimi ukrepi, ter razmisliti o uvedbi sistema vodenja varnosti in zdravja pri delu po standardu ISO 45001 ali podobnega sistema, ki zagotavlja doseganje varnostnih ciljev. Dobavitelji so dolžni skrbeti za vzdrževanje in izboljšanje stanja varnosti in zdravja pri delu, požarne varnosti in promocije zdravja.

Dobavitelji se morajo zavzemati za spoštovanje človekovih pravic in sodelovati s ključnimi deležniki pri skupnem napredovanju na tem področju.

KORPORATIVNA INTEGRITETA IN SKLADNOST POSLOVANJA

Družba UNIOR d.d. se v Kodeksu poslovnega ravnanja družbe UNIOR d.d. zavezuje, da bo delovala pošteno in v skladu z vsemi veljavnimi zakoni, predpisi in standardi, ki urejajo njeno poslovanje, tako na lokalni kot mednarodni ravni. Smiselno enako pričakuje tudi od svojih dobaviteljev:

- **Boj proti korupciji in podkupovanju**

Dobavitelji so dolžni spoštovati vse nacionalne in mednarodne standarde, ki se nanašajo na preprečevanje podkupovanja, ter upoštevati veljavne zakone, predpise in standarde v zvezi s preprečevanjem korupcije. Dobavitelji zagotavljajo, da pri svojem poslovanju ne dopuščajo nobene oblike korupcije, podkupovanja ali drugih nezakonitih praks. V svojem delovanju ne smejo zahtevati, prejemati, ponujati ali dodeljevati nobenih neupravičenih koristi ali drugih ugodnosti, ki bi bile v nasprotju z moralnimi normami.

- **Prevare**

Dobavitelji morajo upoštevati načelo ničelne tolerance do prevar. Vsako prevarantsko ravnanje mora biti skrbno obravnavano in ustrezno sankcionirano.

- **Pranje denarja**

Dobavitelji morajo spoštovati zakonske predpise in upoštevati dobre prakse za preprečevanje pranja denarja. Obvezani so opustiti vse transakcije, ki bi lahko služile pranju denarja.

- **Omejitev sprejemanja in dajanja daril**

Dobavitelji morajo upoštevati, da je prepovedano posredno ali neposredno ponujati, obljubljati, sprejemati ali zahtevati darila, ugodnosti, storitve ali karkoli podobnega, kar bi lahko vplivalo na neodvisnost zaposlenih pri delu. Vsa darila, pogostitve ali zabavne aktivnosti morajo biti zakonite, v skladu s pravili darovalcev in/ali prejemnikov ter skladne z lokalnimi običaji in praksami.

- **Izogibanje nasprotja interesov**

Dobavitelji morajo biti pozorni na vsako dejansko ali možno nasprotje interesov in morajo storiti vse, da se temu izognejo. Če to ni mogoče, morajo takšna nasprotja interesov nemudoma razkriti.

- **Poštena konkurenca**

Dobavitelji morajo spoštovati predpise, ki urejajo varstvo konkurence in s svojim ravnanjem ne smejo izkrivljati, omejevati ali preprečevati konkurence.

- **Varstvo osebnih podatkov**

Dobavitelji morajo z osebnimi podatki zaposlenih in tretjih oseb ravnati skrbno, varno in transparentno ter v skladu s predpisi s področja varstva osebnih podatkov. Dobavitelji so dolžni poskrbeti, da se podatki hranijo in arhivirajo v skladu z zakonsko določenimi predpisi. Osebne podatke morajo zbirati in obdelovati na način, ki spoštuje osnovne pravice, svoboščine in dostojanstvo vseh vpletenih.

- **Zaupni podatki, pravice intelektualne lastnine**

Dobavitelji se morajo zavzemati za etične in pravične poslovne prakse ter skrbno varovati poslovne skrivnosti, zaupne informacije drugih ter spoštovati pravice intelektualne lastnine. Dobavitelji morajo zagotoviti ustrezno obravnavo občutljivih poslovnih, tehničnih in finančnih podatkov ter »know-how-a«.

- **Spodbujanje k poštenemu in odgovornemu ravnanju, prepoved povračilnih ukrepov**

Dobavitelji morajo imeti vzpostavljen sistem, ki omogoča prijavo neprimernih praks na vseh področjih poslovanja. Dobavitelji morajo varovati identiteto dobrovernega prijavitelja ter mu omogočiti ustrezno zaščito pred povračilnimi ukrepi.

Če dobavitelj ali njegovi zaposleni opazijo neprimerne prakse s strani družbe UNIOR d.d. ali njenih zaposlenih (npr. ogrožanje zdravja in varnosti ljudi, kršenje zakonskih obveznosti po veljavni zakonodaji in splošnih aktih, povzročanje okoljske škode, nestrokovno ravnanje ipd.), morajo o tem podati prijavo na spletni strani prijava.povejmo@unior.com.

- **Poštene in pregledne prakse**

Poslovne knjige, knjigovodni in drugi dokumenti naših dobaviteljev morajo biti vodeni skladno z veljavno zakonodajo in računovodskimi standardi, pri čemer je treba zagotoviti vnos točnih in verodostojnih podatkov. Naši dobavitelji se zavedajo, da je vsako ravnanje v nasprotju s temi zahtevami kaznivo. Vsi poslovni dokumenti se morajo hraniti v skladu z zakonsko določenimi roki, v tem obdobju pa se jih ne sme uničiti, skriti, poškodovati ali kako drugače onemogočiti njihovo uporabo.

- **Prenos obveznosti**

Dobavitelji smejo prenesti svoje obveznosti iz pogodbenega razmerja z družbo UNIOR d.d. le s predhodnim pisnim soglasjem.

- **Preverjanje skladnosti**

Družba UNIOR d.d. si pridržuje pravico, da izvede ustrezne ukrepe za preverjanje skladnosti s Kodeksom. Dobavitelji so dolžni aktivno sodelovati pri vseh potrebnih preverjanjih skladnosti.

Dobavitelji družbe UNIOR d.d. se morajo zavzemati za visoke standarde korporativne integritete in skladnosti poslovanja ter sodelovati s ključnimi deležniki pri skupnem napredovanju na tem področju.

VARNOST IN ZASEBNOST: UPRAVLJANJE INFORMACIJSKE IN IT VARNOSTI TER ZAŠČITA PODATKOV

Dobavitelji družbe UNIOR d.d. se zavedajo, da sta varnost in zasebnost pri ravnanju z informacijami zelo pomembna. Pri tem je treba upoštevati načela zaupnosti, razpoložljivosti in celovitosti informacij, hkrati pa preprečiti njihovo razširjanje brez ustrezne odobritve.

Dobavitelji morajo ravnati v skladu z zakonodajnimi zahtevami NIS2 in Zakon o informacijski varnosti ter dokazati zrelost svojih sistemov za upravljanje informacijske varnosti, kot je TISAX ali podobni standardi (ISO 27001, 27017, ISO 27018). Še posebej poudarjamo varovanje osebnih podatkov v skladu z zakonodajo, da bi se izognili kršitvam podatkov in kibernetskim napadom. Družba UNIOR d.d. od svojih dobaviteljev za področje IT varnosti zahteva in pričakuje stroge varnostne ukrepe in politike, ki so skladne z ustreznimi predpisi in z veljavnimi zakoni ter predpisi o zaščiti podatkov, varnosti ter protimonopolni zakonodaji (npr. predpisi o varovanju podatkov, kibernetski varnosti in specifični predpisi za industrijo). Dobavitelji morajo imeti vzpostavljene načrte za odzivanje na varnostne incidente ter načrte za neprekinjeno poslovanje in obnovo po morebitnih motnjah, da lahko zagotovijo obnovo IT sistemov in podatkov v primeru kriznih situacij. Poleg tega morajo dobavitelji redno izvajati usposabljanje zaposlenih o varnostni ozaveščenosti in vzpostaviti programe za upravljanje tveganj, ki izhajajo iz sodelovanja z zunanjimi dobavitelji in tretjimi ponudniki. Dobavitelji morajo zagotoviti tudi, da družba UNIOR d.d. ohrani suverenost nad svojimi podatki in informacijami, pri čemer morata obe strani vzpostaviti tesno sodelovanje med IT oddelki, da omogočita tekočo izmenjavo informacij, vključno z določitvijo standardnih in nujnih kontaktov. S tem Kodeksom družba UNIOR d.d. zagotavlja, da tako oni kot tudi njihovi dobavitelji ter poddobavitelji vzdržujejo varno in produktivno sodelovanje, ki temelji na zaščiti informacij, osebnih podatkov in poslovnih skrivnosti.

TRAJNOST

- **Dobavitelji morajo spoštovati veljavne predpise o nadzoru izvoza in uvoza, ter gospodarskih in trgovinskih sankcijah.**

Dobavitelji ne smejo sodelovati pri dejavnostih, ki kršijo nacionalne, evropske ali mednarodne omejevalne ukrepe, sankcije ali izvozne kontrole. Vzpostaviti morajo ustrezne postopke za preverjanje skladnosti poslovnih partnerjev, izdelkov in transakcij.

- **Dobavitelji morajo zagotoviti, da se zasebne ali javne varnostne službe uporabljajo na način, ki spoštuje človekove pravice in dostojanstvo posameznikov.**

Pri uporabi varnostnega osebja morajo dobavitelji preprečevati ustrahovanje, nasilje, diskriminacijo ali druge kršitve človekovih pravic. Varnostne storitve morajo delovati skladno z zakonodajo in mednarodno priznanimi standardi varstva človekovih pravic.

- **Dobavitelji morajo spoštovati zakonite pravice posameznikov in skupnosti do zemljišč, gozdov in vodnih virov ter se vzdržati ravnanj, ki bi lahko povzročila nezakonite ali prisilne izselitve.**

Dobavitelji morajo pri poslovanju upoštevati pravice lokalnih skupnosti in preprečevati negativne vplive na dostop do naravnih virov. Vsak poseg v zemljišča ali naravne vire mora biti izveden zakonito, pregledno in ob ustreznem vključevanju prizadetih deležnikov.

- **Dobavitelji morajo meriti, spremljati in na zahtevo poročati o emisijah toplogrednih plinov, povezanih z njihovim poslovanjem.**

Dobavitelji naj vzpostavijo postopke za zbiranje podatkov o emisijah ter si prizadevajo za njihovo zmanjševanje. Zagotoviti morajo verodostojne in primerljive podatke, ki podpirajo cilje podnebne nevtralnosti in trajnostnega poslovanja v dobavni verigi.

ODNOS DO OKOLJA

Dobavitelji družbe UNIOR d.d. se morajo zavedati pomembnosti varstva okolja. Razvoj in izvedba njihovih procesov mora potekati v skladu z načeli trajnostnega razvoja okolja ob upoštevanju zakonskih in drugih predpisov na mednarodni in nacionalni ravni s področja trajnosti, okolja, energije in kemikalij.

- **Zmanjševanje onesnaževanja okolja**

Dobavitelji morajo strmeti k spremljanju in zmanjševanju emisij v zraku, vodi in tleh, preprečevanju onesnaževanja okolja, zniževanje emisij hrupa v okolje, racionalizaciji porabe naravnih virov, porabe vode, spodbujanju trajnostne proizvodnje in potrošnje. Skrbeti morajo za stalno izboljševanje vplivov na okolje - spremljati in ocenjevati okoljske vidike in si v okviru programa ravnanja z okoljem postavljati cilje za uresničevanje le-teh.

- **Spodbujanje načel krožnega gospodarstva**

Dobavitelji morajo strmeti k zmanjšanje porabe surovin, nadomeščanje, zmanjševanju količin odpadkov, ločeno zbiranje odpadkov, vzdrževanje, ponovna uporaba, prenova, uporaba obnovljivih virov in uveljavljanju hierarhije ravnanja z odpadki.

- **Ohranjanje narave**

Dobavitelji morajo strmeti k ohranjanju biotske raznovrstnosti ter minimiziranju negativnih vplivov na živali.

- **Vzpostavljanje nizkoogljične družbe**

Dobavitelji morajo strmeti k učinkoviti rabi energije, varčevanju z naravnimi viri, gospodarnemu ravnanju z energijo in uvajanju sodobnih in varčnih tehnologij.

- **Zmanjševanje uporabe nevarnih snovi**

Dobavitelji morajo strmeti k zamenjavi snovi, ki škodljivo vplivajo na zdravje ljudi in na okolje.

- **Izobraževanje zaposlenih, partnerskih podjetij, dobaviteljev in deležnikov**

Dobavitelji so dolžni nenehno ozaveščati in izobraževati zaposlene o pomembnosti varovanja okolja in narave, varnega dela s kemikalijami ter trajnostnega razvoja okolja. Družba UNIOR d.d. od svojih dobaviteljev pričakuje, da svoje deležnike seznanjajo z okoljsko in energetsko politiko, ter vzpodbujajo kupce in dobavitelje k uvajanju podobnih načel.

O Kodeksu ravnanja za dobavitelje družbe UNIOR d.d.

Verzija: 1.1
Kodeks ravnanja za dobavitelje družbe UNIOR d.d. je sprejela Uprava družbe s sklepom dne 1. 10. 2024, z istim dnem pa je Kodeks stopil tudi v veljavo. Posodobitev kodeksa s 1. 10. 2026.

Najnovejši kodeks ravnanja je vedno na voljo na spletni strani www.unior.si in na intranetu družbe. Kodeks je preveden in objavljen tudi v angleškem jeziku.

V kolikor se vam porajajo vprašanja in pomisleki o tematikah, obravnavanih v Kodeksu, se lahko obrnete na pooblaščenca za skladnost poslovanja na naslov skladnost@unior.com.

Družba UNIOR d.d. je v fazi implementacije evropskih standardov poročanja o trajnostnosti (ESRS). Proces uvedbe ESRS naj bi bil zaključen v prihodnjem letu (prva faza – poročanje za leto 2024), kljub temu pa bo podvržen prihajajočim spremembam tudi v naslednjih letih.

Družba UNIOR d.d. ne prevzema nikakršne odgovornosti za vsebino tega dokumenta ali za kakršne koli posledice ali škodo, ki neposredno, posredno ali naključno izhaja iz tega dokumenta. Informacije v tem dokumentu se lahko spremenijo ali nadomestijo z drugačnimi informacijami (ali/in podatki), ki bodo rezultat tekočega procesa implementacije ESRS.

IZJAVA DOBAVITELJA

Spodaj podpisani izjavljam, da sem pooblaščeni zastopnik spodaj navedenega dobavitelja ter da sem natančno pregledal in razumel vsebino zgornjega dokumenta. Potrjujem, da je spodaj navedena družba (dobavitelj) v celoti skladna s Kodeksom ravnanja za dobavitelje družbe UNIOR d.d.

Naziv družbe (dobavitelja):

_____

Naziv zastopnika dobavitelja:

_____

Kraj in datum:

_____

Podpis in žig:

_____